[2022] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1079

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ

ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਸ੍ਰੀ ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 16631-16632 2018)

ਜੁਲਾਈ 28, 2022

[ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ ਅਤੇ

ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਧਾਰਾ 24 (1) "ਸ਼ੁਰੂ" – ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 – ਐਸ.4 - ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਵਿੱਚ "ਸ਼ੁਰੂ" ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ - ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ: 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ - ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ - ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੀ ਸਕੈਨਿੰਗ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਐਲਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ "ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 8] [1093-ਸੀ-ਈ]

1.2 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਅਤੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 'ਸ਼ੁਰੂ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਲਈ, ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਣਾ ਅਣਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਚਐਸਆਈਆਈਡੀਸੀ / ਰਾਜ / ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ 11.04.2022 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪਾਰਸ 22-24] [1098-ਡੀ-ਈ; 1099-ਏ-ਸੀ]

ਅੰਬਿਕਾ ਖੱਡ ਵਰਕਸ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1987) 1 ਐਸਸੀਸੀ 213: [1987] 1 ਐਸਸੀਆਰ 562 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ।

1.3 ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਆਰਟੀਕਲ 21 ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ 'ਸ਼ੁਰੂ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਰਕਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੋਰ ਹੱਦ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਜਾਂ 'ਸ਼ੁਰੂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨੁਕਤਾ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।[ਪਾਰਸ 26, 27)[1100-ਬੀ, ਐਫ-ਐਚ; 1101-ਏ-ਡੀ]

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਨਰਮਦਾ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ (2011) 7 ਐਸਸੀਸੀ 639: [2011] 6 ਐਸਸੀਆਰ 443 - ਨਿਰਭਰ

1.4 ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 (1) ਅਧੀਨ ਮੁੱਢਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਦੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਉਕਤ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਠੋਸ ਰੂਪ ਅਤੇ ਰੂਪ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ. ਧਾਰਾ 4 (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਧਰ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 (2) ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੱਧਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੰਮ ਦੀ ਇੱਛਤ ਲਾਈਨ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ; ਅਜਿਹੇ ਪੱਧਰਾਂ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾ ਕੇ ਅਤੇ ਖੱਡਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਦੱਸੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰਨਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ।[ਪੈਰਾ 28,29] [1101-ਈ-ਜੀ; 1102 ਈ-ਐੱਫ]

ਬਾਬੂ ਬਰਕਿਆ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 1203 : [1961] ਐਸਸੀਆਰ 128 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.5 ਹੁਣ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੈਪਸ਼ਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਕਿ ਕੀ 01.01.2014 (2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 4 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 01.01.2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 6 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 01.01.2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (1) ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 01.01.2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 01.01.2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਰ, ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਫਿਰ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸੀਮਤ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਟਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕੋਈ ਉਸਾਰੀ,

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਨੂੰ ਲੋੜ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਚੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ ਕਿ 01.01.2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 01.01.2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 6 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 01.01.2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਲੰਘਣਾ ਉਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 31,32] [1103-ਡੀ-ਐਚ; 1104-ਏ-ਐਚ; 1105-ਏ-ਸੀ]

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 229 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.6 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। [ਪੈਰਾ 34] [1105-ਈ]

ਲਕਸ਼ਮਣ ਲਾਲ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ. ਰਾਹੀਂ। ਤ. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ **ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6392 2003;** *ਆਫਸ਼ੋਰ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ* **(2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 139;** *ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਦਰਭ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮਹੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(2022) 2 ਐਸਸੀਸੀ 772,** *ਚੰਦਾਵਰਕਰ ਸੀਤਾ ਰਤਨ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ਲਤਾ ਐਸ ਗੁਰਮ* **(1986) 4 ਐਸਸੀਸੀ 447: [1986] ਐਸਸੀਆਰ 866;** *ਇੰਦਰਪੁਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਨਿਰਮਾਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਮਤੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ* **(1975) 4 ਐਸਸੀਸੀ 296: [1975] 2 ਐਸਸੀਆਰ 68;** *ਵੀ.ਕੇ.ਐਮ. ਕੱਠਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ* **(2013) 9 ਐਸਸੀਸੀ 338: [2013] 10 ਐਸਸੀਆਰ 33;** *ਮੈਸਰਜ਼ ਫੋਮੈਂਟੋ ਰਿਜੋਰਟਸ ਐਂਡ ਹੋਟਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਸਤਾਵੋ, ਰਾਣਾਟੋ ਦਾ ਕਰੂਜ਼, ਪਿੰਟੋ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(1985) 2 ਐਸਸੀਸੀ 152 : [1985] 2 ਐਸਸੀਆਰ 937- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1986] ਐਸਸੀਆਰ 866	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 7**
[1975] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 68	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 10**
[2013] 10 ਐੱਸਸੀਆਰ 33	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 10**
[1961] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 128	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 11**
[1985] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 937	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 11**
[1987] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 562	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ**	**ਪੈਰਾ 21**
[2011] 6 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 443	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ**	**ਪੈਰਾ 26**

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 16631-16632.

2015 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4371 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 31.08.2017 ਅਤੇ 15.09.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ.(ਸੀ)2018ਦੇਨੰਬਰ13883,16585,16569,16612,16628,2018ਦੇਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਡੀ.ਨੰਬਰ.32828,ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਨੰਬਰ.26059,28961,28941,28959,2018ਦੇ28949,2886,7504,2019ਦੇਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਡੀ.ਨੰਬਰ.8299,2019ਦੇਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਨੰਬਰ.9194,14181,15674,2019ਦੇ13884,16583,16580,16613,16574,16562,16564,16607,16604,18939,16595,16560,16582,16573,

2018ਦਾਡੀ.ਨੰ.33145,2018ਦਾਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਨੰਬਰ28939,28956,28953,28951,28948 ,2018ਦਾਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਡੀ.ਐਨ.ਓ.37195,2018ਦਾਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਨੰਬਰ28952,18950,19 705,16626,16622,16621,18947,16620,1873,18969,19703,18945,18968,1896 2,19697,18957,1898,18960,18964,19706,18949,2221,2221,224227,24224 ਡੀ. 2018 ਦੀ ਨੰਬਰ 31330,31858,3281, ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. (ਸੀ) 2018 ਦੀ ਨੰਬਰ 26058, ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਡੀ. ਨੰਬਰ 33276,2018 ਦੀ ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 28946,2018 ਦੀ ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 28946,2019 ਦੀ ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 2881-2883 2020 ਦੀ ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ.(ਸੀ)ਡੀ.ਨੰਬਰ171,1820ਦੀਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਨੰਬਰ18938,18948,2219,18975,16609,18 946,2343323444,1971,22292,2229429882990,2884,2877,28788,2887,2879, 28882890,37753778,3782,3780,3788,6496,5149,5148,74967498,6729,746 9,755,7506,6732,7471,6735,749,7912,5939,7490,7501,7466,7715,7915,791 6,7907,7908,8380,7910,7911,7906,7914,7917,91869187,9188,8381,9197,91 80,2019ਦਾਡੀ.ਐੱਨ.ਓ.9289,2019ਦਾਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਨੰਬਰ9176,9189,10002,10604,1 0003,9196,10995,9202,10063,14490,14551,14594,14466,17439,16415,1455 6,14594,19500,14271,16423,17933-17934,19012,24752,2020 ਦਾ ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 14253,2019 ਦਾ ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 22217,2019 ਦਾ ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਡੀ. 10499,2019 ਦਾ ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 14262,2019 ਦਾ ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. 2019 ਦੇ ਨੰਬਰ 23354,2357,2019 ਦੇ ਨੰਬਰ (ਸੀ) ਡੀ. 22667,2019 ਦੇ ਨੰਬਰ (ਸੀ) 2019 ਦੇ ਨੰਬਰ 20183,2019 ਦੇ ਨੰਬਰ (ਸੀ) ਡੀ. 26930,26936,2019 ਦੇ ਨੰਬਰ (ਸੀ) 2019 ਦੇ ਨੰਬਰ 24751,24754,23704,27500,2020 ਦੇ ਨੰਬਰ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 15601,2020 ਦੇ ਨੰਬਰ (ਸੀ)ਡੀ.110,524,530,11217,11218,11219,11220,11221,11222,11379,22557,23618,25 048 2020 ਦੇ ਨੰਬਰ

ਵੈਂਕਟਰਮਨ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਬੀਕੇ ਸਤੀਜਾ, ਅਨਿਲ ਗਰੋਵਰ, ਆਲੋਕ ਸਾਂਗਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਏਏਜੀ, ਸੌਰਭ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਬੀਕੇ ਸਟੀਜਾ, ਅਜੇ ਬਾਂਸਲ, ਏਏਜੀ, ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ, ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਦੀਪਿਕਾ ਵੀ ਮਰਵਾਹਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਹੁੱਡਾ, ਅਨਿਲ ਕੇ ਖੇਰ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੋਪੜਾ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ, ਨੀਰਜ ਜੈਨ, ਡੀਐਨ ਗੋਬਰਧਨ, ਨੀਰਜ ਜੈਨ, ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਸੰਜੇ ਕੇ ਵਿਸੇਨ, ਮ੍ਰਿਣਾਲ ਮਜੂਮਦਾਰ, ਵੰਸ਼ਾਜਾ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਪ੍ਰਤਿਬਾ ਯਾਦਵ, ਪਰਫੁੱਲ ਸਿੰਘ, ਰਾਹੁਲ ਕੁਰਾਨਾ, ਨਵੀਨ ਗੁਪਤਾ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਭਾਨ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸੇਨ, ਅੰਕਿਤ ਸਵਰੂਪ, ਨੀਲਮਨੀ ਪੰਤ, ਵਿਦਿਸ਼ਾ ਸਵਰੂਪ, ਰਾਘਵ ਭਾਟੀਆ, ਸਿਧਾਰਥ ਬੱਤਰਾ, ਅਰਚਨਾ ਯਾਦਵ, ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਚਾਵਲਾ, ਚਿਨਮਯ ਦੂਬੇ, ਰਿਸ਼ਭ ਸੰਚੇਤੀ, ਪਦਮ ਪ੍ਰਿਆ, ਅੰਚਿਤ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੁਦੀਪਤੋ ਸਰਕਾਰ, ਸਲੋਨੀ ਭੰਡਾਰੀ। ਕੇ. ਪਾਰੀ ਵੇਂਧਨ, ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਪਸਰੀਚ, ਕਰਨ ਬਹਿਮਾਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਰਾ ਮਾਥੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਿਆ ਲਕਸ਼ਮੀਕੁਮਾਰਨ, ਐਸ.ਐਸ. ਜੌਹਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੀਤਾ।

ਓਝਾ, ਸਮਿਤਾ ਮਾਨ, ਅਮਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਗਗਨ ਗੁਪਤਾ, ਵਿਨੈ ਕੇ ਸ਼ਾਲੀਮਦੀਰਾ, ਸਕਸ਼ਮ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਰੌਨਿਕਾ ਜੌਹਰ, ਵਰਥਿੰਗ ਕਾਸਰ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ, ਆਸਥਾ ਮਹਿਤਾ, ਵਿਸ਼ਾਖਾ, ਦੀਪਨਵਿਤਾ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ, ਵੈਭਵ ਮਨੂ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਰਵੀ ਭਾਰੂਕਾ, ਅੰਕਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਸਿਧਾਰਥ ਛਾਅ, ਬੀਕੇ ਸਤੀਜਾ, ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ, ਰਵੀਨਾ ਬਾਂਸਲ ਅਨੁਰਾਗ ਕੁਲਹਾਰੀਆ, ਅਪੂਰਵ ਯਾਦਵ, ਵਿਪੁਲ ਦਹੀਆ, ਸੰਦੀਪ, ਡਾ. ਮੋਨਿਕਾ ਗੁਸਾਈਂ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਸੋਨੀ, ਨਾਸਿਰ ਅਹਿਮਦ, ਮੁਹੰਮਦ. ਮੁਜ਼ਾਹਿਰ ਹੁਸੈਨ, ਇਮਾਮੁਦੀਨ ਆਜ਼ਮੀ, ਸਈਦ ਰੇਹਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁੰਦਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਜਲ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਦੀਆ ਸਿੱਦੀਕੀ, ਵੇਦਾਂਤ ਪਰਧਾਨ, ਐਮਐਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਜਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਭਾਸ਼ੀਸ਼ ਭੌਮਿਕ, ਰੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਈਦ ਹਸਨ ਇਸਫਾਹਾਨੀ, ਸਈਦ ਮੁਹੰਮਦ। ਹਸਨ, ਵੀ ਜੈਰਾਮਨ, ਪੇਵੇਜ਼ ਜ਼ੈਦੀ, ਰਾਹੁਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਚਾਂਦਨੀ ਅਰੋੜਾ, ਸ਼ੁਭਮ ਵੀ ਗਵਾਂਡੇ, ਸਿਧਾਰਥ ਮਿੱਤਲ, ਪ੍ਰਭਾਤ ਕੁਮਾਰ, ਕਸ਼ਿਤਿਜ਼ ਚੂਹਾਨ, ਸ਼ੋਏਬ ਆਲਮ, ਡੀਐਸ ਪਰਮਾਰ, ਬਿਜੇਂਦਰ ਐਸ ਚੌਧਰੀ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਸਕੇ ਰਾਜੋਰਾ, ਅਖਿਲੇਸ਼ਵਰ ਝਾਅ, ਦੀਪਾਲੀ ਹੁੱਡਾ, ਆਭਾ ਆਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਦੀਪਕ ਗੋਇਲ, ਡਾ ਐਮਐਸ ਵਰਮਾ, ਰਿਚਾ ਵਰਮਾ, ਮਹਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਦੀਪਕ ਬਾਂਸਲ, ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ। ਰਮੇਸ਼ ਲਾਲ ਭਾਟੀਆ, ਦੀਪੇਂਦਰ ਹੁੱਡਾ, ਜੋਤੀ, ਆਤਿਸ਼ੀ ਦੀਪਾਂਕਰ, ਵਰਨਿਕਾ ਤੋਮਰ, ਸੁਕਾਂਤ ਵਿਕਰਮ, ਅੰਸ਼ੁਮਾਨ ਸਾਹਨੀ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਸਿੰਘ, ਤਥਾਗਤ ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ, ਸ਼ੁਭਮ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੀਵ ਦਲਾਲ, ਪੰਕਜ ਯਾਦਵ, ਸ਼ੁਭਮ ਸਿੰਘ, ਸੀ ਸੋਲੋਮਨ, ਨਯਨ ਮਗੋ, ਐਸ ਨਾਗਰਾਜਨ, ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਰੋਹਿਤ ਵਤਸ, ਨਿਸ਼ਾ ਗੌੜ, ਸ਼ੁਭਮ ਰਾਣਾ, ਡਾ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਭਾਰਗਵ ਵੀ ਦੇਸਾਈ, ਕਪਿਲ ਖੇਰ। ਕੁਨਾਲ ਖੇਰ, ਉਤਕਰਸ ਵਤਸ, ਅਦਿਤੀ ਦੀਵਾਨ, ਭਰਤ ਬੇਰੀਵਾਲ, ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ ਦਿਵੇਦੀ, ਅਜੇ ਭਾਰਗਵ, ਵਨੀਤਾ ਭਾਰਗਵ, ਤ੍ਰਿਸ਼ਲਾ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਪ੍ਰਤਿਊਸ਼, ਮੈਸਰਜ਼ ਖੇਤਾਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਨਵਨੀਤ ਚੌਧਰੀ, ਰੋਬਿਨ ਡੇਵਿਡ, ਧੀਰਜ ਏ ਫਿਲਿਪ, ਸੈਮੂਅਲ ਡੇਵਿਡ, ਅਤੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਸਵੀਟੀ ਸਿੰਘ, ਅਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ, ਤਰੁਣ ਪਿਲਾਨੀਆ, ਡਾ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪੇਕਸ਼ਾ ਰਾਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਯਸ਼ੋਦਾ ਕਈਅਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕ੍ਰਿਤੀਆ ਪਾਂਡੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਵੇਤਾ ਯਾਦਵ, ਸ਼ਫੀਕ ਅਹਿਮਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀਮਾ ਪਟਨਾਹਾ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਪਵਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਾਲ, ਆਫਤਾਬ ਅਲੀ ਖਾਨ, ਐਮ ਜ਼ੈਡ ਚੌਧਰੀ, ਸਈਦ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਅਲੀ, ਅਲੀ ਸਫੀਰ ਫਾਰੂਕੀ, ਤਹਿਸ਼ੀਨਾ ਜ਼ੈਡ ਹੁਸੈਨ, ਅਲੀ ਸਫੀਰ ਫਾਰੂਕ, ਸ਼ੋਏਬ ਖਾਨ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਕਾਂਵਾ, ਕੇ ਪਾਰੀ ਵੇਂਧਨ, ਐਸ ਕੇ ਵਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਤਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਤਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ। ਰੂਪਾ ਪਠਾਨੀਆ, ਸਵਾਤੀ ਦਿਆਲਨ, ਮੋਹਿਤ ਚੌਧਰੀ, ਪੂਜਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੁਨਾਲ ਸਚਦੇਵਾ, ਚੌਧਰੀ ਜ਼ੁਲਫਕਾਰ ਅਲੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰੀ, ਪਾਰਸ ਮਿਥਲ, ਮਹਿਮਾ ਆਹੂਜਾ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਅਭਿਮਨਿਊ ਤਿਵਾੜੀ, ਅਲੀਜ਼ਾ ਬਾਰ, ਤੁਸ਼ਾਰ ਬਥੀਜਾ, ਵਿਭੂਤੀ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਗੁਪਤਾ, ਅੰਜਲੀ ਦੂਬੇ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ,

ਅਭੈ ਕੁਮਾਰ, ਕੁਮਾਰ ਮਿਲਿੰਦ, ਸ਼ਗੁਨ ਰੂਹਿਲ, ਸ਼ੰਕਰ ਦਿਵਾਟੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜੂ। ਵਰਕੀ, ਜੀਤੇਸ਼ ਮਲਿਕ, ਅਨੀਸ਼ਾ ਦਹੀਆ, ਬੀਨਾ, ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਵਰੂਪ, ਚੰਚਲ ਕੁਮਾਰ ਗੰਗੁਲੀ, ਗੁੰਜਨ ਸਿਨਹਾ ਜੈਨ, ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵੀਰੇਂਦਰ, ਜੀਡੀ ਸ਼੍ਰਮਾ, ਰਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ, ਅਮਿਤ ਕੇ ਨੈਨ, ਵੀਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਵੈਭਵ ਨੀਤੀ, ਦੇਵਾਸ਼ੀਸ਼ ਭਾਰੂਕਾ, ਮਾਧਵੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਯਾਦਵ, ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਯਾਦਵ, ਪੂਰਨ ਮੱਲ ਸੈਣੀ, ਅੰਜੂ ਕੇ ਵਰਕੀ, ਅੰਜੂ ਕੇ ਵਰਕੀ, ਪਤੀ ਰਾਜ ਯਾਦਵ, ਰਿਤੇਸ਼ ਪਾਟਿਲ, ਕਾਸੋਜੂ ਮਹੇਸ਼ ਚਾਰੀ, ਦਿਵਿਆ ਜਯੋਤੀ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਰੂਮਾ ਪਾਠਕ, ਸਾਰਿਕਾ ਵਰਮਾ, ਕਰਨ ਕਪੂਰ, ਮਾਨਿਕ ਕਪੂਰ, ਸ਼ੁਭਮ ਭੱਲਾ, ਬਿਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਸਕੇ ਰਾਜੋਰਾ, ਅਖਿਲੇਸ਼ਵਰ ਝਾਅ, ਦੀਪਾਲੀ ਹੁੱਡਾ, ਐਸ ਐਲ ਅਨੇਜਾ, ਪਰਮਾਨੰਦ ਯਾਦਵ, ਸਜਲ ਸਿੰਘਾਈ, ਆਸਥਾ ਤਿਆਗੀ, ਦਿਨੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤ੍ਰੇਹਨ, ਸਿਧਾਰਥ ਰਾਜ ਅਗਰਵਾਲ। ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਨੀਸ਼, ਅਨਮੋਲ ਚੰਦਨ, ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਆਰਕੇ ਚੌਰਸੀਆ, ਏਕੇ ਸ਼ਰਮਾ, ਗਗਨ ਗੁਪਤਾ, ਕੁਨਾਲ ਟੰਡਨ, ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਸ਼ੇਖਰ, ਨੀਤੀ ਜੈਨ, ਮਯੰਕ ਖਿਰਸਾਗਰ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ, ਵਿਨੈ ਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਮੀਰ ਯਾਦਵ, ਆਰਤੀ ਅਨੁਪ੍ਰਿਆ, ਕਾਰਤਿਕੇ, ਰਾਘਵ ਅੰਤਵਾਲ, ਬਲਜੀਤ, ਆਮਿਰ ਯਾਦਵ, ਵਿਨੀਤ ਯਾਦਵ, ਵਿਨਾਇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ, ਊਸ਼ਾ ਨੰਦਿਨੀ ਵੀ. ਅੰਕੁਰ ਸਹਿਗਲ, ਪਾਰੁਲ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਯੋਜੀਤ ਮਹਿਰਾ, ਕਾਮਾਕਸ਼ੀ ਸਹਿਗਲ, ਕਰਨ ਵਰਮਾ, ਅਭਿਨਵ ਗਰਗ, ਨੀਰਜ ਜੈਨ, ਈਸੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿਨਹਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਨ ਕੁਮਾਰ, ਐਮਐਸ ਸਿਨਹਾ, ਸ਼ੇਖਰ ਕੁਮਾਰ, ਮੁਹੰਮਦ ਕੁਮਾਰ। ਜ਼ਾਹਿਦ ਹੁਸੈਨ, ਕੈਮਰਾਨ ਇਕਬਾਲ, ਕਾਮਰੇਡ ਇਕਬਾਲ, ਸਾਹਿਸਤਾ ਅਸਲਮ, ਕਮਲ ਮੋਹਨ ਗੁਪਤਾ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਬਹਾਦਰ, ਰੂਬੀ ਆਹੂਜਾ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਪੀ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਕੇ ਸਚਦੇਵਾ, ਅਕਸ਼ੈ ਅਗਰਵਾਲ, ਗਰਿਮਾ ਸਿੰਘ, ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰੰਜਾਵਾਲਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਗੋਪਾਲ ਝਾਅ, ਸੁਜੀਤਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਲ, ਅਨਿਲ ਮਿੱਤਲ, ਵਿਭੂਤੀ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਗੁਪਤਾ, ਅੰਜਲੀ ਦੂਬੇ, ਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸੂਰਿਆਵੀਰ, ਸੁਸ਼ਾਂਤ, ਨਿਤਿਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਨਿਤਿਨ ਮਿਸ਼ਰਾ। ਨਿਹਾਰਿਕਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸਨੇਹਾ ਬੋਟਵੇ, ਸਨੇਹਾ ਕੋਹਲੀ, ਅੰਸ਼ਯ ਧਤਵਾਲੀਆ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੋਹਨ ਨਾਇਰ, ਕੁਮੁਦ ਨਿਛਾਵਨ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਯਸ਼ਪਾਲ ਢੀਂਗਰਾ, ਆਰਤੀ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪੂਜਾ ਸਿੰਘ, ਬਸੰਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਨਿਸ਼ਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਹਰਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਮਨਿਕਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਪਾਂਡੇ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਸ਼ੁਭਮ ਹਸੀਜਾ, ਮਨੀਸ਼ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਕਰੁਣਾਕਰ ਮਹਾਲਿਕ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸਿੰਘ, ਹਰਸ਼ ਮਹਾਂ, ਅਮਨ ਗਰਗ, ਪੂਰਨਿਮਾ ਜੌਹਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਆਕਰਸ਼ ਕਾਮਰਾ, ਗੌਰੀ ਗੋਬਰਧਨ, ਈਸ਼ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ, ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ, ਸ਼ੇਫਾਲੀ ਮਿੱਤਰਾ, ਪੂਜਾ ਸੇਠੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਣੀ ਛਾਬੜਾ, ਤਰੁਣ ਗੁਪਤਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਤਰੁਣ ਜੌਹਰੀ, ਅੰਕੁਰ ਗੁਪਤਾ, ਰੂਪਾਂਸ਼ ਪੁਰੋਹਿਤ, ਰੋਹਿਤ ਯਾਦਵ,

ਹਰਸ਼ ਪੰਵਾਰ, ਨੀਰਜ ਸ਼ੇਖਰ, ਨਾਸਿਰ ਅਹਿਮਦ, ਜ਼ਾਕਿਰ ਹੁਸੈਨ, ਸਈਅਦ, ਐਮਐਮ ਹੁਸੈਨ, ਨਸੀਮਾ ਖਤੂਨ, ਪ੍ਰਭਾ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ, ਗਰਿਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸਈਦ ਹਸਨ, ਵੀ ਜੈਰਾਮਨ ਇਸਪਾਹਾਨੀ, ਪੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਸੀ ਸੋਲੋਮਨ, ਐਸ ਨਵਗਰਾਜਨ, ਸ਼ਰਨਗੌੜਾ ਪਾਟਿਲ, ਅਮਨਕਾਂਤ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੁਪ੍ਰੀਤਾ ਸ਼ਰਨਗੌੜਾ, ਐਲਬੀ ਰਾਏ, ਕਾਰਤਿਕ ਰਾਏ, ਅਨੀਸ਼ ਜੈਨ, ਨਿਖਿਲ ਸਿੰਘਵੀ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੁਪਤਾ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਸੀ. ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਮੁੱਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ. ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਬਿੰਦੂ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੈ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "2013 ਐਕਟ") ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "2013 ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਸ਼ੁਰੂ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। 1894 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ")। 2018 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 16631-16632 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ 'ਏ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗੀ। ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

<u>ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਿਛੋਕੜ</u>

3. ਉਹ ਕਨੂੰਨੀ ਪਿਛੋਕੜ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ/ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

"ਰੱਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਬਚਾਓ-

(1) ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (1894 ਦਾ 1) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਜ਼ ਐਕਟ, 1897 (1897 ਦਾ 10) ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ' ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

4. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਬੱਚਤ ਦੀ ਧਾਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਜੋ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

5. ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਜ਼ ਐਕਟ, 1897 (1897 ਦਾ ਐਕਟ 10) ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਸ.6 ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ- ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਐਕਟ, ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ [ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ] ਜਾਂ ਨਿਯਮ, ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਫਿਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-

(ਏ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

(ਡੀ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮਾਨੇ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

(ਈ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਦੇਣਦਾਰੀ, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

6. ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਵੀ ਕੱਢੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

24. 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 1 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ,

(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਕਤ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (1894 ਦਾ 1) ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸਰਕਾਰ, ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ◌ਾਂ◌ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

7. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਦਰਭ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਮਹੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2022) 2 SCC 772 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੁਆਰਾ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ ਗਈ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ:

(i) 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਨੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ;

(ii) ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਬੱਚਤ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਉਲਟ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚੰਦਾਵਰਕਰ ਸੀਤਾ ਰਤਨ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ਲਤਾ ਐਸ ਗੁਰਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ **(1986) 4 ਐਸਸੀਸੀ 447** ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਯੋਜਿਤ:

"ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕਿਸੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

8. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੀ ਸਕੈਨਿੰਗ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਐਲਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ "ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਜੋ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਿਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 01.01.2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 6 ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ ਨੂੰ 2013 ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਰਟੀ 'ਏ' ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ੁਰੂ" ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ

10. ਅਸੀਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਾਰਟੀ 'ਏ' ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ **ਇੰਦਰਪੁਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਨਿਰਮਾਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਮਤੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ [(1975) 4 ਐਸਸੀਸੀ 296] ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ; ਅਤੇ ਵੀ.ਕੇ.ਐਮ. ਕੱਠਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [(2013) 9 ਐਸਸੀਸੀ 338].** ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 (1) ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਐਲਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੱਧਰ ਲੈਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਰਸਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਹੈ।

11. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਰਸਮੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮੁੱਢਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਣ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰਕਾਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਪੱਕਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ **ਬਾਬੂ ਬਰਕਿਆ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। (ਏਆਈਆਰ, 1960, ਐਸਸੀ 1203) ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਫੋਮੇਂਟੋ ਰਿਜੋਰਟਸ ਐਂਡ ਹੋਟਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਗੁਸਤਾਵੋ, ਰਾਣਾਟੇ ਦਾ ਕਰੂਜ਼, ਪਿੰਟੋ ਅਤੇ ਹੋਰ. [(1985) 2 ਐਸਸੀਸੀ 152.**

12. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਹੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗਾ।

13. **ਇੰਦਰਪੁਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਨਿਰਮਾਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਮਤੀ ਲਿਮਟਿਡ ਕੇਸ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ: -

> ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ 2003 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6392 ਵਿੱਚ **'ਲਕਸ਼ਮਣ ਲਾਲ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਥਰੂ ਐਲ.ਆਰ. 5. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਭੂਮੀ** ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੈਂਚ ਦੇ ਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 6, ਜੋ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

14. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, **ਵੀ.ਕੇ.ਐਮ. ਕੱਠਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ**) ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 13 ਤੋਂ 14 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ) ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, 5ਏ ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ: "ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ"। ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ।

15. ਹੁਣ ਅਸੀਂ **ਬਾਬੂ ਬਰਕੀਆ ਠਾਕੁਰ** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ **ਮੈਸਰਜ਼ ਫੋਮੇਂਟੋ ਰਿਜੋਰਟਸ ਅਤੇ ਹੋਟਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ** ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ। **ਬਾਬੂ ਬਰਕੀਆ ਠਾਕੁਰ ਦੇ ਕੇਸ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪੈਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

> ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੱਧਰਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਪ-ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਜਾਂ ਬੋਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਛਾਣਯੋਗ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਜੋ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ, ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ।

16. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ **ਬਾਬੂ ਬਰਕੀਆ** ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

> ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ।

ਬਾਬੂ ਬਰਕਿਆ ਠਾਕੁਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 6 ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਨ।

ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 ਅਤੇ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਪੈਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ।

17. **ਫੋਮੇਂਟੋ ਰਿਜੋਰਟਸ ਕੇਸ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ **ਬਾਬੂ ਬਰਕਿਆ ਠਾਕੁਰ** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: "... ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਢਲੇ ਕਦਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਬਾਬੂ ਬਰਕਿਆ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 6 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਧਾਰਾ 4 ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਲਟ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ "ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ" ਤਾਂ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਧਾਰਾ 6 ਘੋਸ਼ਣਾ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਘੋਸ਼ਣਾ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

18. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ **ਫੋਮੇਂਟੋ ਰਿਜੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

19. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਆਫਸ਼ੋਰ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ** [(2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 139 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ 'ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ।

21. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਸ਼ੁਰੂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਦੇ ਸਮੇਂ, **ਅੰਬਿਕਾ ਖੱਡ ਵਰਕਸ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [(1987) 1 ਐਸਸੀਸੀ 213** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। **ਅੰਬਿਕਾ ਕੁਆਰੀ ਵਰਕਸ** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 'ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

22. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਤ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ, ਭਾਗੀਦਾਰੀ, ਸੂਚਿਤ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਐਕਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸੰਚਿਤ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇ।

23. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਸ਼ੁਰੂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਵੀ ਕੱਢਣਾ ਪਵੇਗਾ। 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।

24. 'ਸ਼ੁਰੂ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਲਈ, ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਣਾ ਅਣਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਚਐਸਆਈਆਈਡੀਸੀ / ਰਾਜ / ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ 11.04.2022 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

25. ਪਰ, ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਲਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ।

26. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 300-ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਆਰਟੀਕਲ 21 ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। **ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਨਰਮਦਾ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ** [(2011) 7 ਐਸਸੀਸੀ 639] ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੈਰਾ 28 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

> 28. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, "ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ"। *(ਚਮੇਲੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਮੰਥਾ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ)* । ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਆਯੋਜਿਤ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਬਲਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ। *(ਵਿਦੇ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਜਗਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ)*
>
> ਹਾਲਾਂਕਿ, *ਜੀਲੂਭਾਈ ਨਾਨਭਾਈ ਖਾਚਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਸਟੇਟ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ* ਅਦਾਲਤ ਆਯੋਜਿਤ:
>
> 30. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਢਾਂਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।
>
> *58. ...* ਧਾਰਾ 21 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਵੰਚਨਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

27. ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਰਕਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੋਰ ਹੱਦ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਜਾਂ 'ਸ਼ੁਰੂ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਵੈਬਸਟਰ ਦੇ ਤੀਜੇ ਨਵੇਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਵਿੱਚ. ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ੁਰੂਆਤ" ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ; ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰੋ; ਪਹਿਲੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਕਦਮਾਂ, ਜਾਂ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣਾ;

ਛੋਟਾ ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ "ਸ਼ੁਰੂਆਤ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨੁਕਤਾ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

28. ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਦੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇਹ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਠੋਸ ਰੂਪ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਧਰ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਹੀ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:-

ਐਸ.4. ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

ਜਦੋਂ ਵੀ [ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ] ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ (ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ) ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ (ਅਤੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ), ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਕਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ [(ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)] ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੱਧਰ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲੈਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ; ਉਪ-ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਬੋਰ ਕਰਨਾ; ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ; ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੰਮ ਦੀ ਇੱਛਤ ਲਾਈਨ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ; ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾ ਕੇ ਅਤੇ ਖੱਡਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਪੱਧਰਾਂ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਵੇਖਣ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੜ੍ਹੀ ਫਸਲ, ਵਾੜ ਜਾਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲਏ ਗਏ ਪੱਧਰਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

29. ਧਾਰਾ 4 (2) ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੱਧਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੰਮ ਦੀ ਇੱਛਤ ਲਾਈਨ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ; ਅਜਿਹੇ ਪੱਧਰਾਂ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾ ਕੇ ਅਤੇ ਖੱਡਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਦੱਸੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰਨਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ **ਤੱਥ ਬਾਬੂ ਬਰਕਿਆ ਠਾਕੁਰ** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

30. **ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। [(2019)] 10 ਐਸਸੀਸੀ 229]** ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ (ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 4 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਥਿਰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 4(1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨਾਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵੈਧ ਧਾਰਾ 4(1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਗੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 4(1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਰਸਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਲ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਜਾਂ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

31. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਕੈਪਸ਼ਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਕਿ ਕੀ 01.01.2014 (2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 4 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 01.01.2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 6 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 01.01.2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

32. ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24(1) (ਏ) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24(1) ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 01.01.2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2013 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 01.01.2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਭ

ਇਕੱਲੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਰ, ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਫਿਰ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸੀਮਤ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਟਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ **ਅੰਬਿਕਾ ਕੁਆਰੀ ਵਰਕਸ** ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਨੂੰ ਲੋੜ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ 'ਬੀ' ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ ਕਿ 01.01.2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 01.01.2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 6 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 01.01.2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ।

33. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

34. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

35. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਪਸ਼ਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
(ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ: ਬੋਧੀ ਰਾਮਟੇਕੇ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016